

Sposób z czytaniem i telefonem

To świetny punkt zaczepienia dla dzieci i młodych osób z mw, które dobrze czytają i są w stanie czytać na głos w obecności koordynatora działań terapeutycznych.

To szybka droga do uzyskania mowy, ale ten sposób nie powinien być wdrażany, jeśli powoduje zbyt duży stress albo zamknięcie/wycofanie. Zaletą tej metody jest to, że nie wymaga ona obecności rodzica ani innej osoby, w obecności której dziecko rozmawia.

Głośne czytanie jest zazwyczaj mniej zniechęcające niż inne aktywności werbalne, ponieważ dziecko nie musi się obawiać, że powie coś złe, albo że padnie niespodziewane pytanie dotyczące sfery osobistej dziecka. Sukces zależy w dużej mierze od tego, czy dziecko wie, że akceptujemy i rozumiemy jego trudności, czy będzie mieć zaufanie, że poprzez ćwiczenie głośnego czytania, nie oczekujemy, że dziecko nagle zacznie mówić, czy czuje się komfortowo czytając na głos.

Ważne jest też to, by nie siadać na wprost dziecka, ale raczej z boku, możemy razem z dzieckiem śledzić tekst, unikniemy w ten sposób sytuacji, że dziecko obawia się, że nie zrozumiemy, co czyta.

Dla młodszych dzieci ten sposób może się sprawdzić przy grupowym czytaniu, gdy dzieci czytają ten sam tekst jednogłośnie, włączając się we wspólne czytanie najlepiej jak potrafią, śledząc tekst palcem i wypowiadając wszystkie te słowa, które są w stanie odczytać. Starsze dzieci i nastolatki mogą stosować metodę głośnego czytania, po tym jak ocenione zostanie ich funkcjonowanie (wstępna obserwacja) i zostaną im wytłumaczone ich trudności: powiedz dziecku, że rozumiesz, iż pewne sprawy tj. bycie zaskoczonym pewnego rodzaju pytaniami są dla niego trudne, ale głośne czytanie może mu pomóc, jest dość prostym sposobem by poradzić sobie z lękiem przed mówieniem, ponieważ nie wymaga on udzielania odpowiedzi własnymi słowami.

Dzięki ćwiczeniom związanym z tą metodą można podczas kilku sesji uzyskać prawdziwą konwersację, zaczynając od znanego dziecku wcześniej paragrafu/ bądź części danej książki/komiksu/gazety itp.

- a) dziecko odczytuje krótki fragment
Jeśli głos jest pewny i dobrze słyszalny, nie ma szeptu i nie ma napięcia strun głosowych, można przejść od razu do d), w przeciwnym razie konieczne jest przejście do kroku b) i c) by małymi krokami poprawić siłę głosu poprzez powtórzenia i stopniowe zmniejszanie lęku
- b) koordynator i dziecko na zmianę czytają zdania ze znanej dziecku książki, albo wersy znanego wiersza
- c) nacisk kładziemy nie na samo czytanie, ale na interakcję moja-twoja kolej:
Koordynator i dziecko mogą odczytywać to co mówi dana postać, wcielać się w dany charakter z książki - do odszukania na stronach, można się też umówić ile czasu odczytujemy głos danej postaci (warto poszukać scenariuszy komediowych czy pantomimy – wypożyczyć w teatrze, albo poszukać dostępnych w Internecie, bądź dziecko czyta jakie są liczby, dni tygodnia, miesiące, a następnie wymawia je na zmianę z koordynatorem, celem jest utrzymanie stałego tempa, rytmu, stabilnego głosu (może być cicho, ale nie może wystąpić napięcie, poziom głośności nie może być wynikiem napięcia strun głosowych)
- d) gry słowne i aktywności wymagające wzajemnego zaangażowania moja-twoja kolej, pytań i odpowiedzi, np. koordynator zadaje pytanie na które odpowiedź jest w tekście, dziecko odczytuje pytania do krzyżówki – koordynator odpowiada, podaje rozwiązanie
- e) gry słowne i aktywności wymagające wzajemnego zaangażowania moja-twoja kolej nie wymagające już czytania.

Telefon

- wiadomości głosowe (komunikaty)
- poczta głosowa (dziecko nagrywa się na skrzynkę odbiorczą osoby, do której dzwoni, po usłyszeniu sygnału nagrywa wiadomość)
- udzielanie odpowiedzi przez telefon
- rozmowa twarzą w twarz

Źródło: Maggie Johnson & Alison Wintgens (2016) Selective Mutism Resource Manual, second edition
Tłumaczenie: Paulina Apolinarska-Bonifaczuk